

VLAAMSE VERENIGING VAN STUDENTEN vzw
ZAVELPUT 20; B-1000 BRUSSEL

TEL (02) 502 01 22 FAX (02) 511 78 06
HTTP://WWW.VVS.AC VVS@VVS.AC

PERSMEDEDELING

DATUM: 16 MEI 2007

TER ATTENTIE VAN: EDACTIES BINNENLAND, BUITENLAND EN ONDERWIJS

BOLOGNAPROCES ZAL SOCIAAL ZIJN OF NIET ZIJN VOOR VVS

Vanavond begint in Londen de ministeriële conferentie over het Bolognaproces die elke twee jaar een stand van zaken opmaakt en de prioriteiten scherp stelt. Daar zullen allicht felicitaties worden uitgedeeld omwille van de goede implementaties en belangrijke vooruitgang. VVS, de Vlaamse Vereniging van Studenten, klaagt aan dat bepaalde doelstellingen al 8 jaar dode letter blijven. Zo wordt het steeds onwaarschijnlijker dat de Europese Hoger Onderwijsruimte (EHOR) tegen haar start in 2010 bekend zal staan om haar sociale dimensie. De studenten vragen dan ook veel duidelijkere afspraken en concretere acties opdat het hoger onderwijs daadwerkelijk een instrument zou worden voor sociale mobiliteit.

Het belang van de sociale dimensie en de toegankelijkheid van het hoger onderwijs kwam voor het eerst ter sprake op de ministerconferentie van Praag in 2001 maar werd twee jaar geleden in Bergen als essentieel onderdeel en toekomstig speerpunt aangehaald. Helaas wilden de ministers de sociale dimensie toen niet opnemen in de stocktaking. Dat is de dataverzameling op basis van de rapportage door de onderwijsministeries over de voortgang die ze maakten in de afgesproken prioritaire doelstellingen. Er zijn dus geen 'officiële' gegevens over hoe het met de sociale doelstelling is gesteld. Gelukkig neemt ESIB, de Europese studentenkoepel, zelf een enquête af bij de aangesloten nationale studentenbonden, die als tegengewicht moet dienen voor het (weleens vertekende) officiële Bolognarapport. "Bologna With Student Eyes" peilde wél naar de sociale stand van zaken en stelde vast dat in 26 landen geen sociale vooruitgang werd geboekt. In een aantal Bolognalanden is er zelfs sprake van sociale erosie in het hoger onderwijs. Zo stegen de inschrijvingsgelden in het Verenigd Koninkrijk tot maar liefst 3000 pond met een daling van het aantal inschrijvingen van 15% tot gevolg. In Duitsland werd inschrijvingsgeld aan 43% van de instellingen ingevoerd. In Italië mogen als gevolg van budgetproblemen 30% van de beursgerechtigde studenten fluiten naar hun studiebeurs. In heel wat landen gaf de BAMA-hervorming aanleiding tot het beperken van de vrije toegang vanuit de bachelor naar de master, door hogere inschrijvingsgelden (Roemenië), ingangsexamens of numerus clausus (Duitsland)...

VVS vraagt daarom dat de ministers de sociale dimensie van het Bolognaproces niet langer slechts lippendienst bewijzen maar eindelijk concrete en meetbare engagementen aangaan. De sociale doelstelling moet de absolute topprioriteit worden in de stocktaking voor 2009. Er moet aan statistische dataverzameling worden gedaan opdat duidelijk wordt welke de ondervertegenwoordigde groepen zijn, waar de knelpunten zitten en wat de gemaakte vorderingen zullen zijn. Zonder deze dataverzameling is het immers moeilijk om de (a)sociale neveneffecten van de implementatie van de Bolognahervormingen te meten. Maar tegen 2009 moet er eindelijk ook sociale vooruitgang worden geboekt. De studenten vragen daarom nationale actieplannen voor een evenredige participatie in het hoger onderwijs. Verder is er nood aan de uitwisseling van good practices en aan kwantificeerbare benchmarks en indicatoren. Zo vragen de studenten dat de ministers zich ertoe engageren om de studiefinancieringsstelsels te verbeteren en af te spreken dat tegen 2009 meer studenten een kostendekkende studiebeurs krijgen. Binnen Bologna moeten er ook minimale standaarden komen inzake studentenvoorzieningen (zoals huisvesting, voeding, medische zorg, jobbemiddeling, psychosociale dienstverlening... Bovendien vragen de studenten dat de Bolognalanden het VN-verdrag van New York uit 1966 respecteren, waarin ze zich verbonden tot een streven naar kosteloos hoger onderwijs. Tenslotte vraagt VVS dat de onderwijsministers zich in Londen engageren om de publieke financiering van het hoger onderwijs op te trekken tot minstens 2% van het BBP.

Een ander pijnpunt heeft te maken met studentenmobiliteit, nochtans cruciaal voor een Europese Hoger Onderwijsruimte. Op eerdere conferenties werd overeengekomen om studiebeurzen en leningen meeneembaar te maken voor studenten die hun studies verder zetten in een ander Bolognaland. De implementatie ervan is echter bijzonder gebrekkig en onvolledig waardoor internationale mobiliteit een elite-aangelegenheid dreigt te blijven. Ook de grote verschillen in leefkost zijn een obstakel voor gelijke kansen op mobiliteit. VVS vraagt een mobiliteitsfonds om deze leefkostverschillen maar ook de ongelijke mobiliteitsstromen tussen landen te compenseren.

In het Bolognaproces worden studenten als essentiële stakeholders beschouwd. Maar het is op zijn minst triestig te noemen dat de studenten steeds weer met dezelfde actiepunten moeten afkomen. Studenten zijn niet gediend met een schijnparticipatie waarbij ze af en toe eens mogen opdraven om hun mening te geven maar verder genegeerd worden.

2010, het jaar waarin de Bolognahervorming rond moet zijn en de Europese Hoger Onderwijsruimte realiteit, komt steeds dichterbij. Over twee jaar, wanneer Leuven en Louvain-la-Neuve gastheer mogen spelen voor de volgende ministerconferentie, wil VVS eindelijk resultaten zien. Studenten hebben niet langer een boodschap aan oppervlakkige weinigzeggende communiqués. Als de onderwijsministers een sociale dimensie willen geven aan het Bolognaproces, is het vijf voor twaalf. En aan hen om de komende dagen concrete en tastbare doelstellingen af te spreken.

Meer info:

Persdossier: <http://www.vvs.ac/pers/persberichten/2006-2007/persdossier.pdf>

Presentatie: <http://www.vvs.ac/pers/persberichten/2006-2007/presentatiePCBologna.ppt>

“Bologna With Student Eyes”: <http://www.vvs.ac/Londen.html>

Contactpersonen: Hans Plancke, 0473/ 89 51 70 en Hanne Vermeiren, 0478/ 36 83 93